

[Aksel Møller.]

gøre Bemærkninger om de fremtidige Udsigter for Afregningspriser og Hjemmemarkedspriser. Det staar mig imidlertid ganske klart, at det af finansielle Grunde er umuligt at have en ubegrænset Blancoveksel løbende til Dækning af Forskellen mellem den Afregningspris, vi til enhver Tid kan opnaa for Eksporten, og den uforanderlige Hjemmemarkedspris.

Mit Parti erkender Nødvendigheden af, at Landbruget som Erhverv faar saadanne Vilkaar, at det kan øge sin Produktion. Det er almindeligt anerkendt, at dets Fremtid afhænger af, om det gennem Rationalisering og Mekanisering kan sætte sine Omkostninger ned og derved blive i Stand til at imødegaa den haarde Konkurrence, som, hvis Verden igen kommer i Lave, vil blive paaført det. I dette Spørgsmaal er hele det danske Samfunds økonomiske Fremtid forankret. Men det maa undervejs mod dette Maal ikke glemmes, at Danmark altid maa være parat til at forsyne sig selv med Korn. Vi kan næppe tænke os en ny Afspærringssituation af en saadan Karakter, at der er andre Steder, vi kan gaa hen end hos os selv for at opretholde Forsyningen med Korn. Derfor maa det stadig væk kunne svare sig at producere Korn herhjemme. Derfor advarer vi imod de Tendenser paa tværs af vore Erfaringer fra Krigen og Besættelsestiden, som kan føre til Hjælpeløshed.

I Regeringens Program har vi ej heller paa dette Omraade set noget klart Udtryk for, hvad den vil. Det vil derfor maaske foreløbig være tilstrækkeligt at minde om, at den i sidste Samling fremsatte Jordlov ikke tilfredsstiller vort Syn paa denne Sag og ikke beroliger os i vor Tvivl om, hvorvidt Ejendomsretten vil blive vogtet i dette høje Ting.

Efter vor Opfattelse er den i Øjeblikket mest paakrævede økonomiske Politik den, som hindrer Inflationen i at komme til Udfoldelse. Vi kan komme til at slippe Dyret løs saa vel ved en forkert Handelspolitik som ved en usikker og hovedløs Holdning i vore indre økonomiske Forhold. Det vil i høj Grad medvirke til, at Dyret springer i Struben paa os, hvis vi i 1948 nedsætter vor Arbejdsindsats. Man forstaar ikke, at Kravet om Nedsættelse af Arbejdstimer kan rejses paa et Tidspunkt, hvor alle er beskæftigede, og hvor Opgaver maa ligge uløste hen paa Grund af Mangel paa Arbejdskraft. Det bliver endnu mere uforstaaeligt, at dette Krav fremsættes samtidig med, at man kræver

Lønstigning. For en mindre Arbejdsydelse vil man altsaa have flere Varer. Den højtærede Finansminister havde saa sandelig Ret, da han forleden Dag udtalte: „I det lange Løb vil det ikke være muligt at forbruge mere, end vi selv producerer.“ Det vil sige: producerer vi mindre, faar vi mindre. Det er ganske ligetil, og det hører til de Sandheder, der var kendt før Planøkonomien.

Men den højtærede Statsminister har en Tyrkertro paa Planøkonomi, og han er lige saa glad for sin Tanke om et Nationalbudget som Smedesvenden Kristen Madsen i „Genboerne“ for sin Messingmaskine med Løvefødder og Gesvejsning. Men jeg tror, at Kristen Madsen fik mere Glæde ud af sin Maskine end den højtærede Statsminister faar af Nationalbudgettet.

Se, et Nationalbudget beror til syvende og sidst paa et Skøn over en uvis Fremtid. Man skal skønne over Landbrugsproduktions fremtidige Størrelse for den Periode, hvori Nationalbudgettet lægges, og naar vi har skønnet os til, hvor meget vi kan producere af Landbrugsvarer, det vil sige, hvor stor en Landbrugseksport der kan tænkes at blive, skønnes der over, hvor meget vi kan købe, og hvad vi skal købe for alle de Penge, Landbrugsproduktionen skal give os. Men er det menneskelige Skøn tilstrækkeligt stærkt til, at man kan bygge herpaa? Vi havde baade Spareplan og Balanceplan, og vi har set, at begge disse Planer er brudt sammen. En væsentlig Grund til, at de er brudt sammen, er, at man begyndte med at skønne over, hvilken Indkomst man vilde have, og derefter regnede man, desværre i Overkanten, med, at saa var der Mulighed for at købe saa og saa meget til Gengæld derfor. Norge har det betydeligt lettere for sit Vedkommende, naar det gælder om at lægge et Nationalbudget, for det er lettere at skønne over, hvor meget en Tonnage af en bestemt Størrelse kan sejle hjem i fremmed Valuta, end at skønne over, om Vorherre vil lade det regne om Sommeren, eller om Vinteren bliver streng eller mild, eller om Græsningen bliver rigeligere eller sparsommere. Derfor er Konjunkturforskning ikke nogen ufejlbarlig Videnskab, og den mest iøjnefaldende Fejl bliver egentlig den, at en Gang opstillet, saa bliver et saadant Nationalbudget en Begrundelse for et Babelstaarn af Indgreb og Forbud, indtil der kun er en babylonisk Forvirring tilbage.

Der findes efter vor Opfattelse kun eet Sted, hvor et kirurgisk Indgreb har Udsigt til at medføre Helbredelse. Jeg tænker paa